

Nederlandsche vlindervormen. II¹⁾.

I. *Acronicta leporina* L. 1. Het *type* heeft prachtige crēmewitte voorvleugels, dus met iets geelachtige tint. Zeer goed is deze kleur weergegeven in Ter Haar (Onze Vlinders, I, 1899—1904, pl. 32, fig. 12). Daarentegen onjuist in Keer (Onze Vlinders, II, ± 1912, en III, ± 1924, pl. 31, fig. 7). Komt alleen als aberratie in het Oosten en Zuiden van ons land voor: Nijmegen (teste Ter Haar), Doetinchem; Denekamp (coll.-De Vos); Berlicum (N.-B.), Vlijmen (coll. Leidsch Mus.); Roermond (coll.-Franssen), Kerkrade (coll.-Rijk), Gronsveld, Meerssen (coll.-Maessen).

2. ab. *bimacula* Maassen, Stett. E. Z., vol. 32, p. 27, 1871. Voorvls. wit met twee zwarte vlekken in het midden. Kerkrade (coll.-De Vos).

3. ab. *flavescens* nov. ab. (alis omnibus pallide flavis). Grondkleur der vleugels lichtgeel. Bodegraven, ± 1890, coll.-Ceton.

4. subsp. *grisea* Cochrane, Ent. Rec., vol. 18, p. 101, 1906 (= *bradyporina* auct. nec Treitschke). Grondkleur der voorvleugels grijs. In ons land en het geheele Atlantische klimaatgebied (zoo noemt Heydemann het gebied om de Noordzee) de verreweg overheersende vorm.

5. ab. *bradyporina* Tr., Schm. von Eur., V, 1, p. 9, 1825. Als *grisea*, maar het buitenveld der voorvls. zwart bestoven.²⁾ Domburg, Overveen, Wamel, Zevenhuizen (Z. H.) (T. v. E., vol. 40, p. 381), Breda (id., vol. 57, p. 131).

6. ab. *melanocephala* Mansbridge, Entomologist, vol. 38, p. 290, fig., 1905. Voorvls. geheel zwart bestoven, teekening normaal, duidelijk zichtbaar, thorax donkerder dan bij *grisea*.

Het is onbegrijpelijk, dat deze prachtige melanistische vorm nog nooit in onze literatuur vermeld is, want in bijna alle collecties zijn exemplaren aanwezig! Soest (Rinke Tolman leg.), Amerongen, De Bilt, Leuvenum, Nijmegen, Ubbergen, Ginneken, Burgh (Z.), Zierikzee, Baarlo, Roermond.

[ab. *nigra* Tutt, Ent. Rec., vol. 18, p. 149, 1906, naar een exemplaar, afgebeeld in Entomologist, vol. 39, p. 97, 1906. Voorvleugels glanzend zwart, teekening voor het grootste deel nog zichtbaar, franje wit, thorax zwart. Mij nog niet als inlandsch bekend].

II. *Cidaria* (*Xanthorhoë*) *fluctuata* L. Zie Prout, Ent. Rec., vol. 8, p. 54, etc., 1896. 1. Bij den *typischen vorm* eindigt de middenband plotseling in het midden der voorvls., zonder

¹⁾ Nederlandsche vlindervormen. (I.) op pp. 32—35 ante. Red.

²⁾ „Ihre Zeichnung ändert gleichfalls mannigfaltig ab, aber jederzeit bildet die Bestäubung gegen den Flügelrand hinter einer mehr oder minder deutlichen Zackenlinie, eine dunklere Binde, bis zu den gleichfalls mit tiefbraunen Atomen besetzten, schwarz und weisz gestreiften Fransen.“ (Spat. van Treitschke!).

eenige voortzetting. Deze vorm is, als overal elders, zeldzaam bij ons. Nijmegen, Rotterdam.

2. var. *fibulata* Prout, l.c., p. 162 = var. I, Snellen. De middenband voortgezet tot den binnenrand door donkere ringen of een flauwe schaduw. Hiertoe behooren bijna alle exemplaren.

[ab. *ochreata* Prout, l.c., p. 162 (= *ochracea* Culot, Bull. Soc. Léop. Genève, I, p. 68, 1905). Grondkleur okergeelachtig. Zeer zeldzaam, doch reeds bekend uit Engeland, België, Zwitserland en Syrië, dus ook hier te verwachten].

3. ab. *fasciata* Tutt, Br. Moths, 1896, p. 275 (= ? *incanata* Reuter, Acta Soc. F. F. F., IX, p. 72, 1893, nec *abstersata* H. S., III, p. 153). Voorvls. met volledigen middenband. Bij ons zeer zeldzaam. Vleuten (Coll. Leidsch Mus.).

[ab. *insolida* Prout, l.c., p. 163. „Fascia media completa, sed insolida, sive cinerea”. Middenband volledig, maar niet „solied”, of aschgrijs. Inlandsch ?].

4. ab. *neapolisata* Mill., Ann. Soc. Ent. Fr., 1887, p. 218. Grondkleur sterk verdonkerd. Rotterdam.

5. ab. *undulata* Prout, l.c., p. 163 = var. II, Snellen. Grondkleur verdonkerd door talrijke donkere gegolfde lijnen op lichter grond. Breda, 's-Hertogenbosch, Rotterdam.

6. ab. *costovata* Haw., Lep. Brit., II, p. 334, 1810. Middenband sterk versmald en iets verkort. Doetinchem, Twello.

[ab. *deleta* Cockerell, Entomologist, vol. 22, p. 100, 1889. Middenband gereduceerd tot een klein stipje aan de costa. Inlandsch ?].

7. ab. *immaculata* Tutt, Ent. Rec., I, p. 322, 1891. Zonder middenband. Twello (coll.-Coldewey).

Werkelijk opvallende aberraties van deze „fluctueerende” soort behooren in ons land tot de zeldzaamheden.

Amsterdam.

B. J. LEMPKE.¹⁾

Boekaankondiging.

Visser (Dr. Ph. C.) und Visser-Hoof (Jenny): *Wissenschaftliche Ergebnisse der niederländischen Expeditionen in den Karakorum und die angrenzenden Gebiete in den Jahren 1922, 1925 und 1929/30*. Bd. I, 1935, Leipzig (F. A. Brockhaus), 499 p. met talrijke textfiguren, platen en kaarten.

Met verheugende voortvarendheid is verschenen de omvangrijke publicatie over het zoölogische materiaal, dat verzameld werd tijdens de expeditie van den Heer en Mevrouw Visser naar het Centraal-Aziatische gebergte, den Karakorum, ten N. van het Himalaya-gebergte. Vooraf gaat een uitge-

¹⁾ Voor opgaven van niet genoemde vindplaatsen of vormen houd ik mij bijzonder aanbevolen, om van tijd tot tijd de opgaven over reeds behandelde soorten te kunnen bijwerken.